

Dosarul nr. 2ra-914/20

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (jud. C. Roșca)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. Iu. Cotruță, V. Mihaila, I. Secieru)

DECIZIE

09 decembrie 2020

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Svetlana Filincova
Galina Stratulat
Iurie Bejenaru
Nicolae Craiu
Mariana Pitic

examinând recursul declarat de către Adela Pavlov,
în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de către Adela Pavlov
împotriva Companiei Naționale de Asigurări în Medicină, intervenient accesoriu
Angela Prisăcaru cu privire la anularea ordinului de concediere, restabilirea în funcție,
recunoașterea răspunsului ca ilegal, repararea prejudiciului material și moral,
împotriva deciziei din 04 februarie 2020 a Curții de Apel Chișinău, prin care au
fost admise apelul declarat de Compania Națională de Asigurări în Medicină și cererea
de alăturare la apel depusă de Angela Prisăcaru, a fost casată integral hotărârea din 04
februarie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru și a fost emisă o nouă hotărâre,
prin care acțiunea a fost respinsă ca neîntemeiată,

constată:

La data de 18 ianuarie 2018, Adela Pavlov a depus cerere de chemare în judecată
împotriva Companiei Naționale de Asigurări în Medicină, intervenient accesoriu
Angela Prisăcaru cu privire la anularea ordinului de concediere, restabilirea în funcție,
recunoașterea răspunsului ca ilegal, repararea prejudiciului material și moral.

În motivarea acțiunii, reclamanta a indicat că s-a aflat în relații de muncă cu
Compania Națională de Asigurări în Medicină în perioada 02 februarie 2004 - 04
ianuarie 2018, în baza contractului individual de muncă nr. 01/5-28-58a din 02 februarie
2004.

A menționat că prin ordinul Companiei Naționale de Asigurări în Medicină nr.
30-c din 02 februarie 2004, a fost angajată în funcția de jurist categoria I în Direcția
juridică a Companiei, iar prin ordinul nr. 183-c din 02 noiembrie 2004, a fost transferată

în funcția de șef Secție juridică a Agenției Teritoriale Chișinău a CNAM.

Ulterior, prin ordinul nr. 91-c din 12 iunie 2009 a fost numită în funcția de Director adjunct interimar al aceleiași Agenții. Prin ordinul nr. 150-c din 28 august 2009 a fost transferată în funcția de șef Secție juridică în cadrul Agenției, iar prin ordinul nr. 115-c din 24 aprilie 2015 a fost transferată în funcția de șef al Direcției Juridice a Agenției Teritoriale Centru.

A invocat că, întru îndeplinirea prevederilor Hotărârii Guvernului nr. 1432 din 07 noiembrie 2002 „Cu privire la unele măsuri pentru implementarea asigurărilor obligatorii de asistență medicală”, cu modificările și completările ulterioare, în scopul optimizării structurii și numărului de personal al Companiei Naționale de Asigurări în Medicină, în temeiul prevederilor art. 88 alin. (1) lit. a) din Codul muncii și pct. 29 lit. e) din Statutul Companiei Naționale de Asigurări în Medicină, a fost emis ordinul nr. 404-A din 28 august 2017 „Cu privire la reducerea statelor de personal și a numărului de funcții în Compania Națională de Asigurări în Medicină”. Acest ordin a fost completat prin ordinul nr. 458-A din 06 octombrie 2017, prin care funcțiile în număr de 7 unități ale Direcției juridice a Agenției Teritoriale Centru a Companiei Naționale de Asigurări în Medicină, au fost reduse.

Reclamanta a susținut că la 18 octombrie 2017, pârâta a emis ordinul nr. 346-c despre preavizarea ei în legătură cu reducerea statelor de personal, totodată fiindu-i propusă transferarea în funcția de jurist coordonator în cadrul Serviciului juridic al Agenției Teritoriale Centru.

Adela Pavlov consideră că la emiterea ordinului nr. 346-c din 18 octombrie 2017, Compania Națională de Asigurări în Medicină a admis derogări de la prevederile actelor legislative și normative.

A relatat că prin ordinul nr. 486-A din 18 octombrie 2017, au fost aprobate statele de personal ale Agenției Teritoriale Centru a Companiei Naționale de Asigurări în Medicină, fiind substituită Direcția juridică cu subdiviziunea Serviciul juridic al Agenției Teritoriale Centru, în care au fost aprobate 5 unități, dintre care șef serviciu - o unitate, și jurist coordonator - 4 unități. La data emiterii ordinului respectiv, funcția de șef al Serviciului juridic era vacantă, însă aceasta nu i-a fost propusă.

A notat că, după preavizarea despre reducerea statelor de personal și propunerea funcției de jurist coordonator în cadrul Serviciului juridic al Agenției Teritoriale Centru, la 23 octombrie 2017 prin ordinul nr. 513-c, funcția de șef al Serviciului juridic a fost propusă altei persoane, care conform prevederilor art. 183 din Codul muncii nu putea beneficia de dreptul preferențial.

Reclamanta a arătat că, deși deține titlul de magistru în drept economic și avea o vechime în muncă de 13 ani și 11 luni, pârâta a propus funcția de șef al Serviciului juridic unei alte persoane, care avea un stagiu de muncă întrerupt în cadrul Companiei Naționale de Asigurări în Medicină, de aproximativ 6 ani.

A indicat că, pe parcursul activității în cadrul Companiei Naționale de Asigurări în Medicină, a fost menționată cu distincții și anume, în anul 2007 cu diploma CNAM, iar în anul 2011 cu diploma CNAM de gradul III.

Adela Pavlov a comunicat că la data de 20 octombrie 2017, s-a adresat către Directorul general al Companiei Naționale de Asigurări în Medicină cu expunerea pretențiilor referitoare la propunerea funcției de jurist coordonator în serviciul juridic, în moment ce funcția de șef al Serviciului era vacantă, însă, prin răspunsul nr. 01-17/1572 din 08 noiembrie 2017 a fost informată că la data aprobării Statelor de personal și ulterior, la transferul angajaților în funcțiile vacante, s-a ținut cont de prevederile legislației muncii și anume, întrunirea de către salariat a cerințelor necesare pentru suplinirea funcției vacante. Totodată, în răspuns s-a indicat că dânsa nu ar corespunde cerințelor necesare pentru suplinirea funcției de Șef al Serviciului juridic nou-format.

Prin menționarea faptului precum că nu ar corespunde funcției, reclamanta consideră că a fost defăimată din punct de vedere profesional, or, pârâta nu a nominalizat actele normative interne conform cărora a apreciat nivelul de pregătire profesională, competențele ei, care este comisia de evaluare și ce concluzie a adoptat, de ce nu i-a fost prezentată concluzia comisiei, fiind astfel lezată în dreptul de contestare.

A mai indicat că ordinul nr. 346-c din 18 octombrie 2017, contravine prevederilor pct. 2 al ordinului nr. 404-c din 28 august 2017, care stabilește că Secția management strategic și resurse umane, în comun cu conducătorii diviziunilor structurale ale Companiei Naționale de Asigurări în Medicină și cu respectarea strictă a prevederilor art. 183 din Codul Muncii, va pregăti lista angajaților concreți, care vor fi concediați.

Reclamanta a susținut că, începând cu 23 octombrie 2017, dată la care a fost semnat ordinul nr. 513-c cu privire la desemnarea Angelei Prisăcaru în funcția de Șef al Serviciului juridic, ultima a purces la exercitarea funcțiilor, concomitent cu exercitarea de către reclamantă a funcțiilor de șef al Direcției juridice, fiind astfel încălcate prevederile art. 183 alin. (3) din Codul muncii.

A invocat că potrivit opiniei consultative a Comitetului Sindical din 07 noiembrie 2017, s-a decis acceptarea concedierii ei din funcția de șef Direcția juridică a Agenției Teritoriale Centru, în temeiul art. 86 alin. (1) lit. c) din Codul muncii, cu respectarea prevederilor art. 88, 183 și 184 din Codul Muncii, însă, opinia respectivă a fost ignorată de angajator.

Astfel, prin ordinul nr. 629-c din 28 decembrie 2017, a fost concediată din funcția de șef Direcție juridică a Agenției Teritoriale Centru a CNAM, din data de 04 ianuarie 2018, conform art. 86 alin. (1) lit. c), 88 alin. (2), 148 alin. (4) din Codul muncii, precum și pct. 5.4 din Regulamentul privind remunerarea muncii salariaților Companiei Naționale de Asigurări în Medicină.

În opinia reclamantei, prin schimbările de denumiri a funcțiilor, s-a mimat reducerea unor funcții, fiind reduse doar persoanele care erau în funcțiile respective. Prin acțiunile și atitudinea Companiei Naționale de Asigurări în Medicină, care s-au manifestat prin denigrarea și intenția de a o pune într-o situație inferioară neîndreptățită, i-a fost cauzat prejudiciu moral, estimat la suma de 50 000 de lei.

Adela Pavlov a solicitat, cu concretizările ulterioare, anularea ordinului nr. 629-c din 28 decembrie 2017 „Cu privire la concedierea dnei Adela Pavlov”, recunoașterea

procedurii de reducere a statelor de personal și a numărului de funcții în partea reducerii funcției ocupate de reclamantă drept una nelegitimă, restabilirea la locul de muncă, încasarea din contul pârâtei a salariului mediu de funcție pentru perioada absenței forțate de la muncă începând cu 05 ianuarie 2018 și până la data restabilirii la locul de muncă, recunoașterea răspunsului Companiei Naționale de Asigurări în Medicină nr. 01-17/1572 din 08 noiembrie 2017 ca ilegal și o sursă de defăimare a reclamantei pe plan profesional, repararea de către pârâta a prejudiciului moral cauzat în mărime de 50 000 de lei.

Prin hotărârea din 04 februarie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, a fost admisă parțial acțiunea depusă de Adela Pavlov și a fost anulat răspunsul Companiei Naționale de Asigurări în Medicină nr. 01-17/1572 din 08 noiembrie 2017. A fost anulat ordinul Companiei Naționale de Asigurări în Medicină nr. 629-c din 28 decembrie 2017 „Cu privire la concedierea dnei Adela Pavlov” și a fost restabilită Adela Pavlov în funcția de șef serviciu în cadrul Serviciului juridic al Agenției teritoriale Centru a Companiei Naționale de Asigurări în Medicină. A fost încasat de la Compania Națională de Asigurări în Medicină în beneficiul Adelei Pavlov salariul pentru absența forțată de la muncă în perioada 28 decembrie 2017 - 04 februarie 2019, precum și suma cu titlu de prejudiciu moral în mărime de un salariu mediu lunar. În rest, pretențiile au fost respinse.

La 19 februarie 2019, Compania Națională de Asigurări în Medicină a declarat apel împotriva hotărârii primei instanțe, solicitând admiterea apelului, casarea hotărârii din 04 februarie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru în partea admiterii acțiunii și emiterea în această parte a unei noi hotărâri, cu privire la respingerea acțiunii.

La 22 februarie 2019, Angela Prisăcaru a depus cerere de alăturare la apelul declarat de Compania Națională de Asigurări în Medicină.

Prin decizia din 04 februarie 2020 a Curții de Apel Chișinău, au fost admise apelul declarat de Compania Națională de Asigurări în Medicină și cererea de alăturare la apel depusă de Angela Prisăcaru, a fost casată integral hotărârea din 04 februarie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru și a fost emisă o nouă hotărâre, prin care acțiunea a fost respinsă ca neîntemeiată.

La data de 04 mai 2020, Adela Pavlov a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei din 04 februarie 2020 a Curții de Apel Chișinău și menținerea hotărârii din 04 februarie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru.

În motivarea recursului s-a invocat că instanța de apel a interpretat în mod eronat legea, precum și a aplicat legea care nu trebuia să fie aplicată.

Recurenta a indicat că nu a contestat necesitatea implementării reformei instituționale conform Hotărârii Guvernului nr. 669 din 23 august 2017, instanța de fond luând act de necesitatea realizării reformelor în instituțiile publice, însă, corect a stabilit că intimata CNAM nu a realizat reforma instituțională pe deplin și nu a executat reorganizarea Agenției Teritoriale Centru, deoarece nu a fost prezentată nicio probă pertinentă care să confirme faptul că reducerea funcției de șef al Direcției juridice a AT

Centru a avut loc real. Instanța de apel nu a apreciat această constatare, acceptând și întemeind decizia doar pe declarațiile intimății.

A remarcat că instanța de apel eronat a constatat că dânsa ar fi acceptat funcția de jurist coordonator în Serviciul juridic al AT Centru din data de 18 octombrie 2017, or, pe ordinul nr. 346-c din 18 octombrie 2017 nu este confirmat prin semnătură acordul ei la transferul în funcția propusă. Funcția a fost refuzată, motiv fiind încălcarea de către intimată a prevederilor art. 183 din Codul muncii.

Adela Pavlov a menționat că instanța de apel a neglijat și nu a dat o apreciere conform legii acțiunilor Companiei Naționale de Asigurări în Medicină, care inițial a redus statele de personal prin emiterea ordinului nr. 404-A din 28 august 2018, iar ulterior prin ordinul nr. 486-A din 18 octombrie 2017 a aprobat noile state de personal.

Consideră că noile state de personal urmau a fi aprobate până la începerea evenimentelor ce țin de reducerea statelor de personal. Declarațiile intimății, precum că directorul a examinat dosarele tuturor pretendenților la funcția de șef al Serviciului juridic și precum că candidau mai mulți salariați, instanța de apel le-a considerat ca fiind suficiente și întemeiate, nefiind confirmate prin înscrisuri.

A precizat că la examinarea cauzelor cu privire la desfacerea contractului individual de muncă din inițiativa angajatorului, datoria de a dovedi prezența temeiului juridic de concediere revine angajatorului, fapt ignorat de către instanța de apel, întrucât în speță intimata nu a probat temeiul juridic de concediere a ei, nu a prezentat actele de atestare și evaluarea calificării ei.

Recurenta a accentuat că în realitate nu a avut loc reducerea funcției deținută de ea, fiind doar redenumită. Pentru ca unitatea să poată aplica concedierea în urma reducerii numărului sau a statului de personal, trebuie îndeplinite câteva condiții, una din ele fiind – reorganizarea trebuie să fie efectivă, să nu se rezume la o schimbare formală sau mascată a unor posturi, pentru a desface contractul individual de muncă al unor anumiți salariați.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat decizia contestată la data de 04 februarie 2020.

Potrivit scrisorii de însoțire nr. 2096, decizia motivată a instanței de apel a fost expediată în adresa recurente la data de 02 martie 2020 (f.d. 84, volumul II), lipsind date cu privire la recepționarea acesteia.

Totodată, se reține că potrivit pct. 1 din Anexa la Dispoziția nr. 1 din 18 martie 2020 a Comisiei pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova, pe durata stării de urgență termenele de prescripție și termenele de decădere de orice fel nu încep să curgă, iar, dacă au început să curgă, se suspendă pe toată durata stării de urgență instituite potrivit Hotărârii Parlamentului nr. 55 din 17 martie 2020 (17 martie - 15 mai 2020).

Astfel, recursul, declarat la data de 04 mai 2020, este în termen.

La 27 mai 2020, copia recursului declarat de Adela Pavlov a fost expediată în adresa intimaiilor Compania Națională de Asigurări în Medicină și Angela Prisăcaru, cu înștiințarea despre depunerea referinței (f.d. 113-115, volumul II).

La 17 iunie 2020, Compania Națională de Asigurări în Medicină a depus referință, prin care a solicitat respingerea recursului și menținerea deciziei instanței de apel, pe care o consideră legală și întemeiată (f.d. 121-129, volumul II).

Intimata Angela Prisăcaru nu și-a valorificat dreptul respectiv și nu a depus referință.

În conformitate cu art. 440 alin. (2) din Codul de procedură civilă, completul din 3 judecători prin încheierea din 12 august 2020 a considerat recursul admisibil și a dispus examinarea fondului de un complet din 5 judecători.

În conformitate cu art. 444 din Codul de procedură civilă, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces.

Studiind materialele dosarului în raport cu argumentele invocate în recursul declarat și obiecțiile expuse în referință, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul urmează a fi admis, cu casarea integrală a deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanțe și pronunțarea unei noi hotărâri, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. b) din Codul de procedură civilă, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul și să caseze integral sau parțial decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe, pronunțând o nouă hotărâre.

Din suportul probator prezent la materialele cauzei rezultă că prin ordinul Companiei Naționale de Asigurări în Medicină nr. 30-c din 02 februarie 2004, Adela Pavlov a fost angajată în funcția de jurist categoria I în Direcția juridică a Companiei, iar prin ordinul nr. 183-c din 02 noiembrie 2004 a fost transferată în funcția de șef Secție juridică a Agenției Teritoriale Chișinău a CNAM. Ulterior, prin ordinul nr. 91-c din 12 iunie 2009 a fost numită în funcția de Director adjunct interimar al aceleiași Agenții.

Prin ordinul nr. 150-c din 28 august 2009, Adela Pavlov a fost transferată în funcția de șef Secție juridică în cadrul Agenției Teritoriale Chișinău a CNAM, iar prin ordinul nr. 115-c din 24 aprilie 2015 a fost transferată în funcția de șef al Direcției Juridice a Agenției Teritoriale Centru (fosta Agenție Teritoriale Chișinău a CNAM).

La 28 august 2017 vicedirectorul general al Companiei Naționale de Asigurări în Medicină a emis ordinul nr. 404-A „Cu privire la reducerea statelor de personal și a numărului de funcții în Compania Națională de Asigurări în Medicină” (f.d. 13, volumul I).

Prin acest ordin, în conformitate cu prevederile Hotărârii Guvernului nr. 1432 din 07 noiembrie 2002 „Cu privire la unele măsuri pentru implementarea asigurărilor obligatorii de asistență medicală”, cu modificările și completările ulterioare, în scopul optimizării numărului de personal în Compania Națională de Asigurări în Medicină, în temeiul prevederilor art. 88 alin. (1) lit. a) din Codul muncii și pct. 29 lit. e) din Statutul CNAM, au fost reduse Statele de personal și numărul de funcții în CNAM.

Ordinul nr. 404-A din 28 august 2017 a fost completat prin ordinul nr. 458-A din

06 octombrie 2017, prin care funcțiile în număr de 7 unități ale Direcției juridice a Agenției Teritoriale Centru a Companiei Naționale de Asigurări în Medicină, au fost reduse (f.d. 14, volumul I).

Prin ordinul nr. 486-A din 18 octombrie 2017, au fost aprobate statele de personal ale Agenției Teritoriale Centru a Companiei Naționale de Asigurări în Medicină, fiind instituită subdiviziunea Serviciul juridic al Agenției Teritoriale Centru, în care au fost aprobate 5 unități, dintre care șef serviciu - 1 unitate și jurist coordonator - 4 unități (f.d. 15, volumul I).

Tot la 18 octombrie 2017, prin ordinul nr. 346-c Adela Pavlov a fost preavizată, sub semnătură, cu 2 luni înainte de concedierea din funcția de șef Direcție juridică a Agenției Teritoriale Centru a CNAM, în legătură cu reducerea acestei funcții, fiindu-i propusă prin transfer funcția de jurist coordonator în cadrul Serviciului juridic al Agenției Teritoriale Centru (f.d. 19, volumul I).

Pe ordinul dat, Adela Pavlov a semnat la 18 octombrie 2017 pentru faptul că a luat cunoștință de acesta, însă nu a semnat pentru faptul acceptării transferului.

La data de 20 octombrie 2017, Adela Pavlov s-a adresat cu o scrisoare la Directorul general al Companiei Naționale de Asigurări în Medicină cu expunerea pretențiilor referitoare la propunerea funcției de jurist coordonator în serviciul juridic, din moment ce funcția de șef al Serviciului era vacantă.

Prin răspunsul nr. 01-17/1572 din 08 noiembrie 2017, Adela Pavlov a fost informată că la data aprobării Statelor de personal și ulterior, la transferul angajaților în funcțiile vacante, s-a ținut cont de prevederile legislației muncii și anume, întrunirea de către salariat a cerințelor necesare pentru suplinirea funcției vacante (f.d. 23-25, volumul I).

Prin ordinul nr. 513-c din 23 octombrie 2017, Angela Prisăcaru a fost desemnată în funcția de șef al Serviciului juridic.

La 03 noiembrie 2017 Directorul general al Companiei Naționale de Asigurări în Medicină a emis ordinul nr. 533-c „Despre preavizarea dnei Adela Pavlov privind concedierea în legătură cu reducerea numărului de personal în CNAM” (f.d. 20, volumul I).

Conform pct. 1 din acest ordin, se preavizează, sub semnătură, cu 2 luni înainte de concediere Adela Pavlov, șef Direcție juridică a Agenției Teritoriale Centru a CNAM, în legătură cu reducerea acestei funcții.

Potrivit pct. 2 și 3 din ordin, în temeiul ordinului nr. 346-c din 18 octombrie 2017 s-a propus Adelei Pavlov funcția de jurist coordonator în serviciul juridic al Agenției Teritoriale Centru a CNAM, însă aceasta a refuzat transferul. Iar la pct. 4 s-a menționat că potrivit scrisorii nr. 01-17/1551 din 03 noiembrie 2017, Adelei Pavlov i-au fost propuse și alte funcții vacante, printre care și două funcții de conducere în cadrul sediului central al CNAM - șef Serviciu Info CNAM și șef Secție logistică.

Prin opinia consultativă a Comitetului Sindical din 07 noiembrie 2017, s-a decis acceptarea concedierii Adelei Pavlov din funcția de șef Direcția juridică a Agenției Teritoriale Centru, în temeiul art. 86 alin. (1) lit. c) din Codul Muncii.

În consecință, prin ordinul CNAM nr. 629-c din 28 decembrie 2017, Adela Pavlov a fost concediată din funcția de șef Direcție juridică a Agenției Teritoriale Centru a CNAM, din data de 04 ianuarie 2018, conform art. 86 alin. (1) lit. c), 88 alin. (2), 148 alin. (4) din Codul muncii, precum și pct. 5.4 din Regulamentul privind remunerarea muncii salariaților Companiei Naționale de Asigurări în Medicină.

Înaintând prezenta cerere de chemare în judecată, Adela Pavlov a solicitat anularea ordinului nr. 629-c din 28 decembrie 2017 „Cu privire la concedierea dnei Adela Pavlov”, recunoașterea procedurii de reducere a statelor de personal și a numărului de funcții în partea reducerii funcției ocupate de reclamantă drept una nelegitimă, restabilirea la locul de muncă, încasarea din contul pârâtei a salariului mediu de funcție pentru perioada absenței forțate de la muncă începând cu 05 ianuarie 2018 și până la data restabilirii la locul de muncă, recunoașterea răspunsului Companiei Naționale de Asigurări în Medicină nr. 01-17/1572 din 08 noiembrie 2017 ca ilegal și o sursă de defăimare a reclamantei pe plan profesional, repararea de către pârâta a prejudiciului moral cauzat în mărime de 50 000 de lei.

Prima instanță, fiind investită cu judecarea prezentei cauze, a ajuns la concluzia temeiniciei parțiale a acțiunii depuse de Adela Pavlov și a anulat răspunsul Companiei Naționale de Asigurări în Medicină nr. 01-17/1572 din 08 noiembrie 2017 și ordinul nr. 629-c din 28 decembrie 2017, fiind restabilită Adela Pavlov în funcția de șef serviciu în cadrul Serviciului juridic al Agenției teritoriale Centru a Companiei Naționale de Asigurări în Medicină, cu încasarea salariului pentru absența forțată de la muncă în perioada 28 decembrie 2017 - 04 februarie 2019, precum și suma cu titlu de prejudiciu moral în mărime de un salariu mediu lunar. În rest, pretențiile au fost respinse.

Instanța de fond a conchis că angajatorul a emis ordinul de concediere a Adelei Pavlov cu omiterea termenului de 2 luni stabilit de art. 88 alin. (2) din Codul muncii, or, ordinul de preavizare a reclamantei în legătură cu reducerea statelor de personal a fost emis la 18 octombrie 2017, pe când ordinul de concediere a fost emis la 28 decembrie 2017.

Prima instanță a precizat că, termenul de emitere a ordinului de concediere urmează a fi calculat anume din data de 18 octombrie 2017, dată la care a fost emis ordinul de preavizare a Adelei Pavlov, sub semnătură, cu două luni înainte de concediere, în legătură cu reducerea funcției deținute. După emiterea acestui ordin, la 03 noiembrie 2017 angajatorul a mai emis un ordin cu nr. 533-c, prin care a preavizat-o pe Adela Pavlov despre concediere, în legătură cu reducerea funcției de șef Direcție juridică a Agenției Teritoriale Centru a CNAM, fără a justifica acțiunile sale în acest sens. Prevederile Codului muncii stabilesc în mod expres și imperativ că, odată cu preavizarea salariatului despre reducerea statelor de personal și eventuala concediere, această procedură nu mai poate fi repetată în decursul unui an, în cazul în care în termen de 2 luni de la emiterea ordinului, salariatul nu a fost concediat.

De asemenea, instanța de fond a concluzionat că o altă încălcare admisă de către angajator la emiterea ordinului de concediere constituie și faptul că, deși reclamanta a fost concediată în legătură cu reducerea statelor de personal, în realitate nu a avut loc

reducerea funcției deținută de aceasta, Direcția juridică fiind doar redenumită în Secția juridică.

Ulterior, instanța de apel, fiind investită cu judecarea apelului declarat de Compania Națională de Asigurări în Medicină și cererii de alăturare la apel depusă de Angela Prisăcaru, a ajuns la concluzia temeiniciei acestora și a casat integral hotărârea primei instanțe, fiind emisă o nouă hotărâre, prin care acțiunea a fost respinsă ca neîntemeiată.

În susținerea opiniei sale, instanța de apel a reținut că angajatorul a respectat procedura legală la eliberarea din funcție a Adelei Pavlov în temeiul art. 86 alin. (1) lit. c) din Codul muncii.

Astfel, instanța de apel a reținut că, Compania Națională de Asigurări în Medicină a implementat reforma instituțională realizată în cadrul instituțiilor publice, inițiată în anul 2017 în temeiul Hotărârii Guvernului nr. 669 din 23 august 2017 cu privire la modificarea și completarea Hotărârii Guvernului nr. 1432 din 07 noiembrie 2002 „Cu privire la unele măsuri pentru implementarea asigurărilor obligatorii de asistență medicală”, cu modificările și completările ulterioare, reieșind din necesitatea reorganizării agențiilor teritoriale ale CNAM și optimizării numărului de personal.

Curtea de Apel Chișinău a constatat că, prin ordinul nr. 346-c din 18 octombrie 2017 angajatorul a preavizat-o pe Adela Pavlov despre faptul că unitatea de șef Direcție juridică în cadrul AT Centru va fi redusă, fiindu-i propusă prin transfer funcția de jurist coordonator în cadrul unității nou create al AT Centru - Serviciul juridic. Reclamanta nu a acceptat funcția nou-creată în cadrul Serviciului juridic, motiv din care angajatorul a emis ordinul nr. 533-c din 03 noiembrie 2017 „Despre preavizarea dnei Adela Pavlov privind concedierea în legătură cu reducerea numărului de personal în CNAM”, prin care a stipulat la pct. 3 că se ia act de refuzul funcției propuse de jurist coordonator, iar la pct. 4 s-a menționat că, potrivit scrisorii nr. 01-17/1551 din 03 noiembrie 2017, Adelei Pavlov i-au fost propuse și alte funcții vacante, printre care și două funcții de conducere în cadrul sediului central al CNAM șef Serviciu Info CNAM și șef Secție logistică.

Prin urmare, instanța de apel a constatat cert că reclamanta nu a acceptat funcțiile propuse, din care considerent la 28 decembrie 2017, CNAM a emis ordinul nr. 629-c „Cu privire la concedierea dnei Adela Pavlov”, nefiind stabilite temeiuri de anulare a acestui ordin și de recunoaștere a procedurii de reducere a statelor de personal și a numărului de funcții în partea reducerii funcției ocupate de reclamantă drept una nelegitimă.

Verificând legalitatea deciziei atacate prin prisma argumentelor invocate în recurs, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție constată că necesită a fi casate atât decizia instanței de apel, cât și hotărârea primei instanțe, din următoarele motive.

În conformitate cu art. 239 din Codul de procedură civilă, hotărârea judecătorească trebuie să fie legală și întemeiată. Instanța își întemeiază hotărârea numai

pe circumstanțele constatate nemijlocit de instanță și pe probele cercetate în ședință de judecată.

În conformitate cu art. 240 alin. (1) din Codul de procedură civilă, la deliberarea hotărârii, instanța judecătorească apreciază probele, determină circumstanțele care au importanță pentru soluționarea cauzelor, care au fost sau nu stabilite, caracterul raportului juridic dintre părți, legea aplicabilă soluționării cauzei și admisibilitatea acțiunii.

Conform art. 86 alin. (1) lit. c) din Codul muncii, concedierea – desfacerea din inițiativa angajatorului a contractului individual de muncă pe durată nedeterminată, precum și a celui pe durată determinată – se admite pentru următoarele motive: reducerea numărului sau a statelor de personal din unitate.

Conform art. 88 alin. (1) din Codul muncii, angajatorul este în drept să concedieze salariații de la unitate în legătură cu lichidarea acesteia ori în legătură cu reducerea numărului sau a statelor de personal (art.86 alin.(1) lit. b) și c)) doar cu condiția că:

a) va emite un ordin (dispoziție, decizie, hotărâre), motivat din punct de vedere juridic sau economic, cu privire la lichidarea unității ori reducerea numărului sau a statelor de personal;

b) va emite un ordin (dispoziție, decizie, hotărâre) cu privire la preavizarea, sub semnătură, a salariaților cu 2 luni înainte de lichidarea unității ori de reducerea numărului sau a statelor de personal. În caz de reducere a numărului sau a statelor de personal, vor fi preavizate numai persoanele ale căror locuri de muncă urmează a fi reduse;

c) o dată cu preavizarea în legătură cu reducerea numărului sau a statelor de personal, va propune în scris salariatului preavizat un alt loc de muncă (funcție) în cadrul unității respective (cu condiția că astfel de loc de muncă (funcție) există la unitate, iar salariatul preavizat întrunește cerințele necesare pentru suplinirea acestuia);

d) va reduce, în primul rând, locurile de muncă vacante;

e) va desface contractul individual de muncă în primul rând cu salariații angajați prin cumul;

f) va acorda salariatului ce urmează a fi concediat o zi lucrătoare pe săptămână cu menținerea salariului mediu pentru căutarea unui alt loc de muncă;

g) va prezenta, în modul stabilit, cu 2 luni înainte de concediere, agenției pentru ocuparea forței de muncă informațiile privind persoanele ce urmează a fi disponibilizate;

h) se va adresa organului (organizatorului) sindical în vederea obținerii opiniei consultative privind concedierea salariatului respectiv.

Alin. 2 al art. 88 din Codul muncii stipulează că, în cazul în care, după expirarea termenului de preavizare de 2 luni, nu a fost emis ordinul (dispoziția, decizia, hotărârea) de concediere a salariatului, această procedură nu poate fi repetată în cadrul aceluiași an calendaristic. În termenul de preavizare nu se include perioada aflării salariatului în concediul anual de odihnă, în concediul de studii și în concediul medical.

De asemenea, art. 184 alin. (1) lit. a) din Codul muncii stipulează că angajatorul este obligat să preavizeze salariatul, prin ordin (dispoziție, decizie, hotărâre), sub semnătură, despre intenția sa de a desface contractul individual de muncă încheiat pe o durată nedeterminată sau determinată, în următoarele termene: cu 2 luni înainte – în caz de concediere în legătură cu lichidarea unității sau încetarea activității angajatorului persoană fizică, reducerea numărului sau a statelor de personal la unitate (art. 86 alin. (1) lit. b) și c)).

Reieșind din prevederile legale citate, desfacerea contractului individual de muncă pe motivul reducerii numărului sau a statelor de personal din unitate este valabilă în următoarele condiții:

- reducerea numărului sau a statelor de personal să aibă loc real. Acest fapt urmează a fi confirmat prin ordinul cu privire la reducerea numărului de personal și aprobarea noilor state de personal. Urmează de reținut că noile state de personal urmează a fi aprobate până la începerea evenimentelor ce țin de reducerea numărului de personal;

- salariatul nu are dreptul preferențial de a fi lăsat la lucru. În cazul în care mai mulți salariați pretind la un post vacant, atunci regula dreptului preferențial nu se va aplica. În acest caz numai angajatorul este în drept de a decide cui din salariații care urmează a fi concediați în legătură cu reducerea numărului de personal din unitate să-i propună prin transfer funcția vacantă, ținând totodată cont de cerințele art. 49 alin. (1) Codul muncii privitor la specialitatea, profesia, calificarea, funcția pretendenților;

- salariatul a fost preavizat despre reducerea numărului sau a statelor de personal din unitate cu 2 luni înainte de reducere, acordându-i salariatului ce urmează a fi concediat o zi lucrătoare pe săptămână cu menținerea salariului mediu pentru căutarea unui alt loc de muncă;

- desfacerea contractului individual de muncă a fost făcută cu consultarea prealabilă al organului sindical din unitate conform art. 87 din Codul muncii.

La cazul prezentei spețe s-a constatat că reducerea statelor de personal și a numărului de funcții în Compania Națională de Asigurări în Medicină a avut loc în conformitate cu prevederile Hotărârii Guvernului nr. 1432 din 07 noiembrie 2002 „Cu privire la unele măsuri pentru implementarea asigurărilor obligatorii de asistență medicală”, cu modificările și completările ulterioare, în scopul optimizării numărului de personal în Compania Națională de Asigurări în Medicină.

Astfel, prin ordinul nr. 404-A din 28 august 2017, completat prin ordinul nr. 458-A din 06 octombrie 2017, au fost reduse funcțiile în număr de 7 unități ale Direcției juridice a Agenției Teritoriale Centru a Companiei Naționale de Asigurări în Medicină.

Iar, prin ordinul nr. 486-A din 18 octombrie 2017, au fost aprobate statele de personal ale Agenției Teritoriale Centru a Companiei Naționale de Asigurări în Medicină, fiind instituită subdiviziunea Serviciul juridic al Agenției Teritoriale Centru, în care au fost aprobate 5 unități, dintre care șef serviciu - 1 unitate și jurist coordonator - 4 unități.

În circumstanțele expuse, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ

lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că prima instanță greșit a concluzionat că în realitate nu a avut loc reducerea funcției deținută de către Adela Pavlov, Direcția juridică fiind doar redenumită în Secția juridică.

La acest capitol, instanța de apel corect a reținut că, Compania Națională de Asigurări în Medicină a implementat reforma instituțională realizată în cadrul instituțiilor publice, inițiată în anul 2017 în temeiul Hotărârii Guvernului nr. 669 din 23 august 2017 cu privire la modificarea și completarea Hotărârii Guvernului nr. 1432 din 07 noiembrie 2002 „Cu privire la unele măsuri pentru implementarea asigurărilor obligatorii de asistență medicală”, cu modificările și completările ulterioare, reieșind din necesitatea reorganizării agențiilor teritoriale ale CNAM și optimizării numărului de personal.

Toate aceste modificări au condiționat direct Compania Națională de Asigurări în Medicină să realizeze optimizări de funcții, grupări de direcții și secții, precum și restructurarea agențiilor teritoriale din subordinea CNAM prin lichidarea a două agenții teritoriale. Oportunitatea operărilor modificărilor în legislația din domeniul asigurării obligatorii de asistență medicală constă în consolidarea activității CNAM în acest domeniu, valorificarea potențialului existent al personalului angajat în cadrul entității, asigurarea unui management eficient prin atragerea specialiștilor performanți din domeniul dat, optimizarea cheltuielilor de administrare a CNAM și gestionarea eficientă a patrimoniului aflat în administrarea sa.

Prin urmare, se constată că în speță reducerea statelor de personal a avut loc real, în acest sens de către angajator fiind respectate prevederile legale.

Din aceleași considerente, se constată și netemeinicia pretenției înaintate de către Adela Pavlov cu privire la recunoașterea procedurii de reducere a statelor de personal și a numărului de funcții în partea reducerii funcției ocupate de reclamantă drept una nelegitimă.

Cu referire la argumentul Adelei Pavlov precum că avea drept preferențial, cât și aptitudini profesionale pentru a-i fi propusă funcția de Șef al Serviciului juridic nou-creată, care era vacantă la data de 18 octombrie 2017, instanța de recurs menționează că la această funcție au candidat mai mulți salariați, nu doar Adela Pavlov și Angela Prisăcaru, precum invocă recurenta.

Astfel, în cazul în care mai mulți salariați pretind la un post vacant, atunci regula dreptului preferențial nu se va aplica.

În acest caz numai angajatorul este în drept de a decide cui din salariații care urmează a fi concediați în legătură cu reducerea numărului de personal din unitate să îi propună prin transfer funcția vacantă, ținând totodată cont de cerințele art. 49 alin. (1) Codul muncii privitor la specialitatea, profesia, calificarea, funcția pretendenților.

Prin răspunsul nr. 01-17/1572 din 08 noiembrie 2017, Directorul general al Companiei Naționale de Asigurări în Medicină a informat-o pe Adela Pavlov că la etapa aprobării Statelor de personal și ulterior, la transferul angajaților în funcțiile vacante, s-a ținut cont de prevederile legislației muncii și anume, întrunirea de către salariat a cerințelor necesare pentru suplinirea funcției vacante.

Respectiv, Directorul general al Companiei Naționale de Asigurări în Medicină a examinat dosarele personale a mai multor persoane care dețin studii juridice și abilitățile profesionale pentru asigurarea unui management eficient a funcției nou-create de șef Serviciul juridic în cadrul Agenției teritoriale Centru mun. Chișinău și în final, a acordat prioritate la selectarea Angelei Prisăcaru, considerând că deține experiență managerială cu aplicabilitate pe diverse domenii (Director adjunct al Agenției teritoriale Centru mun. Chișinău), fiind apreciate drept o calificare mai înaltă decât abilitățile profesionale ale altor candidați.

Reieșind din cele expuse, instanța de recurs conchide că în speță, Adela Pavlov nu avea dreptul preferențial de a fi angajată în funcția de Șef al Serviciului juridic, în acest caz angajatorul neadmițând încălcări ale prevederilor legale, iar prima instanță neîntemeiat a ajuns la concluzia de a anula răspunsul Companiei Naționale de Asigurări în Medicină nr. 01-17/1572 din 08 noiembrie 2017, or, acesta doar reflectă poziția angajatorului referitor la pretențiile expuse de Adela Pavlov în scrisoarea din 20 octombrie 2017.

De asemenea, instanța de recurs constată că desfacerea contractului individual de muncă a fost făcută cu consultarea prealabilă a organului sindical din unitate, prin opinia consultativă a Comitetului Sindical din 07 noiembrie 2017 fiind decisă acceptarea concedierii Adelei Pavlov din funcția de șef Direcția juridică a Agenției Teritoriale Centru, în temeiul art. 86 alin. (1) lit. c) din Codul Muncii.

Una din condițiile obligatorii de valabilitate a desfacerii contractului individual de muncă pe motivul reducerii numărului sau a statelor de personal din unitate este preavizarea salariatului despre reducerea numărului sau a statelor de personal din unitate cu *2 luni înainte de reducere*, acordându-i salariatului ce urmează a fi concediat o zi lucrătoare pe săptămână cu menținerea salariului mediu pentru căutarea unui alt loc de muncă.

În speță, prin ordinul nr. 404-A „Cu privire la reducerea statelor de personal și a numărului de funcții în Compania Națională de Asigurări în Medicină” din 28 august 2017, în conformitate cu prevederile Hotărârii Guvernului nr. 1432 din 07 noiembrie 2002 „Cu privire la unele măsuri pentru implementarea asigurărilor obligatorii de asistență medicală”, cu modificările și completările ulterioare, în vederea optimizării numărului de personal în Compania Națională de Asigurări în Medicină, în temeiul prevederilor art. 88 alin. (1) lit. a) din Codul muncii și pct. 29 lit. e) din Statutul CNAM, au fost reduse Statele de personal și numărul de funcții în CNAM (f.d. 13, volumul I).

Prin ordinul nr. 458-A din 06 octombrie 2017, a fost completat pct. 1 din ordinul nr. 404-A din 28 august 2017 „Cu privire la reducerea statelor de personal și a numărului de funcții în Compania Națională de Asigurări în Medicină”, fiind reduse funcțiile în număr de 7 unități ale Direcției juridice a Agenției Teritoriale Centru a Companiei Naționale de Asigurări în Medicină (f.d. 14, volumul I).

La fel, în ordinul din 06 octombrie 2017 s-a menționat că *statele de personal și numărul de funcții în CNAM se reduc* în conformitate cu prevederile Hotărârii Guvernului nr. 1432 din 07 noiembrie 2002 „Cu privire la unele măsuri pentru

implementarea asigurărilor obligatorii de asistență medicală”, cu modificările și completările ulterioare, în vederea optimizării numărului de personal CNAM, în temeiul prevederilor art. 88 alin. (1) lit. a) din Codul muncii și pct. 29 lit. e) din Statutul CNAM, *odată cu aprobarea Statelor de personal ale CNAM și agențiilor teritoriale.*

Astfel, prin ordinul nr. 486-A din 18 octombrie 2017, au fost aprobate statele de personal ale Agenției Teritoriale Centru a Companiei Naționale de Asigurări în Medicină, fiind instituită subdiviziunea Serviciul juridic al Agenției Teritoriale Centru, în care au fost aprobate 5 unități, dintre care șef serviciu - 1 unitate și jurist coordonator - 4 unități (f.d. 15, volumul I).

Tot la 18 octombrie 2017, Compania Națională de Asigurări în Medicină prin ordinul nr. 346-c a preavizat-o pe Adela Pavlov, sub semnătură, cu 2 luni înainte de concediere din funcția de șef Direcție juridică a Agenției Teritoriale Centru a CNAM, în legătură cu reducerea acestei funcții și i-a propus prin transfer funcția de jurist coordonator în cadrul Serviciului juridic al Agenției Teritoriale Centru. Pe ordinul dat, Adela Pavlov a semnat la 18 octombrie 2017 pentru faptul că a luat cunoștință de acesta, însă nu a semnat pentru faptul acceptării transferului.

La 03 noiembrie 2017 Directorul general al Companiei Naționale de Asigurări în Medicină a mai emis un ordin cu nr. 533-c „Despre preavizarea dnei Adela Pavlov privind concedierea în legătură cu reducerea numărului de personal în CNAM”, prin care la fel a preavizat-o, sub semnătură, cu 2 luni înainte de concediere din funcția de șef Direcție juridică a Agenției Teritoriale Centru a CNAM, în legătură cu reducerea acestei funcții. Totodată, s-a acordat Adelei Pavlov ziua de vineri din fiecare săptămână, pe perioada preavizării, zi liberă cu menținerea salariului mediu, pentru căutarea unui alt loc de muncă.

Instanța de recurs reține că prevederile Codului muncii stabilesc în mod expres și imperativ că, angajatorul este în drept să concedieze salariații de la unitate în legătură cu reducerea numărului sau a statelor de personal doar cu condiția că va emite un ordin (dispoziție, decizie, hotărâre) cu privire la preavizarea, sub semnătură, a salariaților cu *2 luni înainte de reducerea numărului sau a statelor de personal.*

La caz, reducerea statelor de personal a avut loc la 18 octombrie 2017, Adela Pavlov fiind preavizată în aceeași zi în legătură cu reducerea funcției deținute aceasta, contrar prevederilor art. 88 alin. (1) din Codul muncii, care prevede expres că preavizarea are loc cu 2 luni înainte de reducerea numărului sau a statelor de personal și nu cu 2 luni înainte de concediere, precum a fost indicat în ordinul nr. 346-c din 18 octombrie 2017.

Astfel, recurenta urma a fi preavizată cu 2 luni înainte de 18 octombrie 2017 și anume, la 18 august 2017, cu acordarea unei zile lucrătoare pe săptămână și menținerea salariului mediu pentru căutarea unui alt loc de muncă, condiții obligatorii prevăzute de art. 88 alin. (1) lit. b) și f) din Codul munci.

Ca urmare a acestor încălcări admise de către angajator, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră necesar de a anula ordinul nr. 629-c din 28 decembrie 2017, prin care Adela Pavlov a fost

concediată din funcția de șef Direcție juridică a Agenției Teritoriale Centru a CNAM, din data de 04 ianuarie 2018, conform art. 86 alin. (1) lit. c), 88 alin. (2), 148 alin. (4) din Codul muncii, or, angajatorul a încălcat procedura legală de preavizare a salariatului despre reducerea statelor de personal.

Conform art. 89 din Codul muncii, salariatul transferat nelegitim la o altă muncă sau eliberat nelegitim din serviciu poate fi restabilit la locul de muncă prin negocieri directe cu angajatorul, iar în caz de litigiu - prin hotărâre a instanței de judecată. La examinarea litigiului individual de muncă de către instanța de judecată, angajatorul este obligat să dovedească legalitatea și să indice temeiurile transferării sau eliberării din serviciu a salariatului. În cazul contestării de către salariatul membru de sindicat a ordinului de concediere, instanța de judecată va solicita opinia consultativă a organului (organizatorului) sindical privind concedierea salariatului respectiv. Imediat după pronunțarea hotărârii instanței de judecată privind restabilirea salariatului la locul de muncă, angajatorul este obligat să emită un ordin de restabilire, pe care îl aduce la cunoștința salariatului, sub semnătură, în termen de 3 zile lucrătoare de la data emiterii.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție menționează că, având în vedere că s-a constatat încălcarea procedurii stabilite de lege la emiterea ordinului de concediere, Adela Pavlov urmează a fi restabilită la locul de muncă și anume, în funcția anterior deținută de șef Direcție juridică a Agenției Teritoriale Centru a CNAM, prima instanță greșit restabilind-o în funcția de șef serviciu în cadrul Serviciului juridic a Agenției Teritoriale Centru a CNAM.

În conformitate cu art. 90 alin. (1)-(3) din Codul muncii, în cazul restabilirii la locul de muncă a salariatului transferat sau eliberat nelegitim din serviciu, angajatorul este obligat să repare prejudiciul cauzat acestuia.

Repararea de către angajator a prejudiciului cauzat salariatului constă în:

a) plata obligatorie a unei despăgubiri pentru întreaga perioadă de absență forțată de la muncă într-o mărime nu mai mică decât salariul mediu al salariatului pentru această perioadă;

b) compensarea cheltuielilor suplimentare legate de contestarea transferului sau a eliberării din serviciu (consultarea specialiștilor, cheltuielile de judecată etc.);

c) compensarea prejudiciului moral cauzat salariatului.

Mărimea reparării prejudiciului moral se determină de către instanța de judecată, ținându-se cont de aprecierea dată acțiunilor angajatorului, dar nu poate fi mai mică decât un salariu mediu lunar al salariatului.

În temeiul normelor de drept citate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră necesar de a încasa de la Compania Națională de Asigurări în Medicină în beneficiul Adelei Pavlov salariul pentru întreaga perioadă de absență forțată de la muncă, adică perioada în care a fost lipsită de dreptul de a munci, precum și un salariu mediu lunar cu titlu de prejudiciu moral.

La examinarea cerinței privind compensarea prejudiciului moral, instanța de recurs reține că unul din criteriile orientative generale de apreciere a prejudiciului moral este criteriul echității, iar compensația trebuie să prezinte o justă și integrală despăgubire.

În temeiul Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, acest criteriu se traduce prin necesitatea ca partea vătămată să primească o satisfacție echitabilă pentru prejudiciul moral suferit. Respectiv, fiecare persoană care pretinde că a suferit, este în drept să-și estimeze prejudiciul adus, dar numai instanța de judecată este împuternicită de lege să aprecieze cuantumul prejudiciului moral, conducându-se de noțiunea reparării rezonabile, de circumstanțele cazului concret, de personalitatea părților. Cuantumul despăgubirilor trebuie astfel stabilit, încât acestea să aibă efect compensatoriu și nu trebuie să constituie nici sume excesive pentru autorii daunelor și nici venituri nejustificative pentru victime.

Astfel, instanța de recurs conchide că mărimea reparării prejudiciului moral în cuantumul unui salariu mediu lunar, este echitabilă suferințelor psihice suportate de către Adela Pavlov, nefiind excesivă pentru intimată, dar care concomitent nu poate constitui un venit nejustificat.

Totodată, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție reține că suma solicitată de recurentă cu titlu de prejudiciu moral în mărime de 50 000 de lei este una exagerată și nejustificată, or, la stabilirea cuantumului despăgubirilor se impune necesitatea ca partea vătămată să primească o satisfacție echitabilă pentru prejudiciul moral suferit, să aibă efect compensatoriu și nu trebuie să constituie venituri nejustificative.

În circumstanțele expuse, instanța de recurs conchide că acțiunea urmează a fi admisă parțial, cu anularea ordinului nr. 629-c din 28 decembrie 2017 „Cu privire la concedierea dnei Adela Pavlov”, restabilirea în funcția anterior deținută și încasarea din contul angajatorului în beneficiul Adelei Pavlov a salariului pentru întreaga perioadă de absență forțată de la muncă și a unui salariu mediu lunar cu titlu de prejudiciu moral.

În rest, acțiunea în partea recunoașterii procedurii de reducere a statelor de personal și a numărului de funcții în partea reducerii funcției ocupate de recurentă drept una nelegitimă, recunoașterii răspunsului Companiei Naționale de Asigurări în Medicină nr. 01-17/1572 din 08 noiembrie 2017 ca ilegal și o sursă de defăimare a recurentei pe plan profesional, precum și în partea ce excedă mărimea unui salariu mediu lunar cu titlu de prejudiciu moral, este neîntemeiată și urmează a fi respinsă.

Din considerentele menționate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursul, a casa integral decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe, cu pronunțarea unei hotărâri noi, prin care acțiunea să fie admisă parțial.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. b) din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e :

Se admite recursul declarat de către Adela Pavlov.

Se casează integral decizia din 04 februarie 2020 a Curții de Apel Chișinău și hotărârea din 04 februarie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Adela Pavlov împotriva Companiei Naționale de Asigurări în Medicină, intervenient accesoriu Angela Prisăcaru cu privire la anularea ordinului de concediere, restabilirea în funcție, recunoașterea răspunsului ca ilegal, repararea prejudiciului material și moral, și se pronunță o hotărâre nouă, prin care:

Se admite parțial acțiunea depusă de Adela Pavlov împotriva Companiei Naționale de Asigurări în Medicină, intervenient accesoriu Angela Prisăcaru cu privire la anularea ordinului de concediere, restabilirea în funcție, recunoașterea răspunsului ca ilegal, repararea prejudiciului material și moral.

Se anulează ordinul nr. 629-c din 28 decembrie 2017 „Cu privire la concedierea dnei Adela Pavlov”, emis de către Directorul general al Companiei Naționale de Asigurări în Medicină.

Se restabilește Adela Pavlov în funcția anterior deținută de șef Direcție juridică a Agenției Teritoriale Centru a Companiei Naționale de Asigurări în Medicină.

Se încasează de la Compania Națională de Asigurări în Medicină în beneficiul Adelei Pavlov salariul pentru întreaga perioadă de absență forțată de la muncă, cu calcularea și reținerea din această sumă a plăților obligatorii la bugetul de stat și bugetul asigurărilor sociale, precum și un salariu mediu lunar cu titlu de prejudiciu moral.

În rest, acțiunea se respinge ca neîntemeiată.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Svetlana Filincova

judecătorii

Galina Stratulat

Iurie Bejenaru

Nicolae Craiu

Mariana Pitic